

BAB AL BARAHA

Dubayy (Unió dels Emirats Àrabs) Al Ahli Dubai Theatre Company

David Fulton

Traducció de l'anglès: Eulàlia Salvat

Quan a la Mediterrània occidental pensem en Dubayy, tendim a imaginar un petit desert limítrof als Emirats Àrabs, en algun lloc del golf Pèrsic ple a vessar de petroli. I on hi ha petroli hi ha feina i diners i canvis ràpids. Dubayy, en efecte, ha experimentat un canvi petrolífer que ha permès deixar enrere les ferides socials i culturals. El que és potser sorprenent, malgrat tot, és com aquesta companyia de teatre de Dubayy s'ho ha fet per construir un treball carregat de comentaris socials tan potents, no sobre aquest canvi tan ràpid en ell mateix, sinó sobre els que recorden la vida abans del canvi i sobre com se senten davant el que està passant, mentre ells n'estan essent deixats enrere. El petroli, amb totes les repercussions socials i culturals que té, és en realitat el que l'obra de Marei Al Halyan tracta. És un treball que mostra que el teatre no és només el lloc legítim per examinar els canvis que s'estan produint en la comunitat de cada un i en el món que ens envolta, sinó que hauria de ser molt més.

L'obra té una estructura força simple. Quatre homes interns en una residència per a la tercera edat, malalts, han decidit fer la seva pròpia protesta sobre el que està succeint a la seva societat tradicional i com la generació jove està permetent que tot el canvi cultural i social succeeixi sense cridar i sense demanar que les maneres antigues i els valors tradicionals no es llancin completament per la finestra.

Veuen com passa el temps i no els agrada el que succeeix al seu voltant. Han decidit fer un crit propi, i han ideat una manera de posar punt final a aquesta fugida, com a mínim per fer que el seu petit món sigui un bastió de tots aquests valors en vies de desaparició. Aquí, als confins de l'habitació compartida de la residència, resistiran i cridaran a tothom dient que és el moment d'aturar-se i pensar.

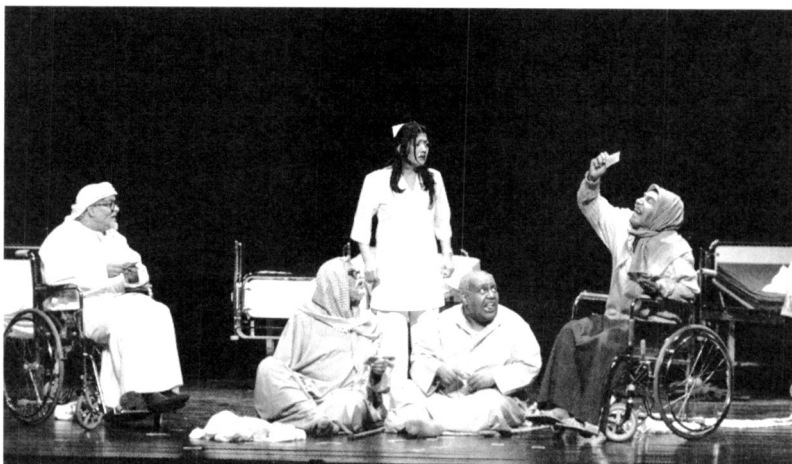
El director Naji Abdulla ha atapeït l'escenari amb quatre llits d'hospital creant diversos espais de desordre, amb diverses cadires amb les quals els interns poden variar la rutina diària, queixar-se de l'altre i discutir sobre el món en general. L'obra comença de manera metafòrica, culpant de tots els seus mals la jove infermera que s'encarrega d'ells, de portar-los menjar i les medecines i proveir-los de les necessitats bàsiques de la vida a la residència.

Els quatre pacients han tancat la porta de l'habitació que comparteixen i n'han amagat la clau per tal que la infermera no es pugui escapar. Per a ells, ella representa la generació jove despreocupada i descuidada que no s'exclamarà (prenent en consideració els ancians interns) sobre el que està succeint a la seva cultura tradicional. La metàfora és potser més que òbvia,

però quan queda clar que el desllorigador no es desvetllarà, aconseguirà l'efecte desitjat. Potser el director hagués pogut fer que la infermera fos una mica més agressiva i capaç quan intenta sortir de l'habitació i demanar ajuda a l'exterior. Aquest és un dels pocs punts febles de la producció. El text és un llarg discurs sobre el que està succeint a la seva cultura i això és molt legítim com a manera de tractar amb el conflicte entre generacions i amb els canvis que s'estan produint, però no vaig poder evitar sentir que la infermera potser hagués hagut d'estar preparada per trencar les finestres, per poder fugir del seu confinament forçat. Aquest fet no hagués debilitat de cap manera les raons dels quatre interns i hagués permès augmentar substancialment la tensió dramàtica. Podríem acceptar el motiu pel qual amaguen la clau i segresten la infermera, però la pèrdua de la clau feia disminuir, a mesura que l'obra avançava, una mica l'impacte previst. D'altra banda, l'autor estava ben emparat pels quatre interns, que minut a minut es manifestaven cada vegada més vehementment sobre la pèrdua de la seva cultura.

El que els interns estan demanant, cal dir-ho, no és un retorn a gran escala a les maneres del passat. Són conscients que això no succeirà. El que esperen és que la cultura antiga tingui un lloc adequat dins la nova societat que s'està desenvolupant al seu petit país. Marei Al Halyan és un autor prou interessant que interpreta un dels personatges principals, molt ben acompanyat d'Ibrahim Albairaq, Ahmed Abdulla i Abdulla Seraidy en els altres papers masculins, i per Fatima Alhousani, com la infermera retinguda, molt atrafegada a buscar la clau per escapar:

Un es queda amb l'efecte que aquesta obra és, de fet, una mirada crítica al nou Dubayy, on les persones, que provenen de diverses parts del món, que parlen diverses llengües i que segueixen diversos ritus religiosos, han vingut per buscar feina en un lloc que potser és un microcosmos del món globalitzat on tots viurem en aquest segle que comença a desplegar-se. És un treball amb força i que incita a la reflexió, amb moltes coses a dir sobre el nostre temps.

Bab Al Baraha, de Marei Al Halyan. Teatre Auditori Felip Pedrell, sala 1,
23 de novembre de 2006.
(Lessy)